

על פי התורה אשר יורוך

Yorucha

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראי מקומות

עומקה דינא

עבודה זרה במסחר ג

PART THREE

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראוי מקומות

עומק א דיני

Prepared by Rav Yosef Kushner
Head of Shabbos and Issurei Hana'ah Division

Rav Dovid Grossman
Rosh Bais HaVaad

Rav Baruch Fried
Dayan and Yorucha Project Editor

Rabbi Chaim Belsky
Head of Yorucha Development

Rav Ariel Ovadia
Dayan and Editor

Rabbi Yaakov Tescher
Director of Torah Projects

A project of

1.888.485.VAAD(8223) | ☎ 732.232.1412

WWW.BAISHAVAAD.ORG/YORUCHA

YORUCHA@BAISHAVAAD.ORG

105 RIVER AVENUE, SUITE #301, LAKewood, NJ 08701

BAIS HAVAAD DIVISIONS

Business
Halacha
Services

Bais Din
& Dispute
Resolution

Zichron
Gershon Kollel
for Dayanus

Medical
Halacha
Center

Kehilla &
Bais Din Primacy
Initiative

Halachic Awareness
& Education

תוכן העניינים

חלק א' – חיוב הרחקה מעכו"ם

8	חייב להרחיק מעבודה זרה ומינות
10	הנאה מעבודה זרה
14	כניסה לבית טיפולה
26	ליכנס לצורך דבר אחר

חלק ב' – הקנה או שכירות לעכו"ם: איסור לפני עורך

34	משא ומתן ביום אידם
36	דין הנוצרים בזמן זהה
41	מכירת מטלטלין לצורך עבודה זרה
50	שכירות בניין או חדר לצורך עבודה זרה

חלק ג' – קניין או שכירות מעכו"ם: איסור מהנה לע"ז

56	ادر איסור מהנה ודין נתינת נדבות לע"ז
62	השתמשות במרחץ או גינה השicity לעכו"ם
64	תשלום שכירות לבית ע"ז או لكنות מהם קרקע
70	למכור בזול לצורך ע"ז

חלק ד' – לבנות או למכור בית לצורך עבודה זרה

76	בניון תשייתי ע"ז או תמייש דתשייש
86	בית שמתפללים לטיפול בלי ע"ז
87	לייפות הבניין
92	איסור הזכרת שם ע"ז

YORUCHA CORPORATE SPONSORS:

FOUNDERS & BUILDERS

לע"נ ר' אברהם נחמן ב"ר זאב ולפסון זצ"ל

In memory of
HARAV YOSEF GROSSMAN ZT"ל
 לע"נ הרב יוסף גROSSמן זצ"ל

לע"נ ישראלי ביב בן מרדכי זל',
 ברכה לאה בת אריה ליב ע"ה

LOWINGER FAMILY

ר' מאיר משה בן בן ציון הלו"ל • מיניקא בת משה שמואל
 ע"ה • ר' דוד בן ברוך בענדיט זל' • גאלדא בת משה דוד
 ע"ה • ר' יונה בן יצחק זל' • מורה בת חיים ע"ה

**BARRY LEBOVITS
& FAMILY**

**MR. HOWARD
ZUCKERMAN Z"ל**
 ר' צבי יעקב בן ספק יהוה זל'
By his wife Mrs. Rosalyn Zuckerman

**ARYEH WEISS
& FAMILY**

MAAREH MEKOMOS DEDICATIONS

**DINA DMALCHUSA &
MINHAG BMAMMON**

Dedication available

**MISHPITEI HAMAMMON &
HILCHOS GEZEL**

Dedication available

**GEZEL AKUM &
GENEIVAS DA'AS**

Dedication available

HALACHOS OF EMPLOYMENT

לע"נ ר' שלמה בן ר' אביגדור משה זל' | האשאה מלכה בת ר' משה ע"ה | ר' יצחק יעקב בן ר' אלתר זל' | האשאה רבקה בת ר' גבריאל חיים ע"ה

Dedicated by Mr. & Mrs. Avigdor Fried

**HALACHIC DEALS
& DOCUMENTS**

Dedication available

**BUSINESS & EMPLOYMENT
ON CHOL HAMOED**

Dedication available

CORPORATE CHAMETZ

Dedication available

Distribution sponsored by Reb Shimshon Bienstock & Family

in honor of the Yorucha Chabura at the Kollel Los Angeles and its Rosh Chabura - Rabbi Zalman Frager

PARTNERSHIPS & CORPORATIONS

Dedication available

INFRINGEMENT & COMPETITION

Dedicated in memory of Rav Yehuda Kelemer זצ"ל

Young Israel W. Hempstead
Led by R' David Felt,
R' Aaron Gershonowitz

Eitz Chayim Dogwood Park
Led by Rabbi Dov Greer

COMMITMENTS & KINYANIM

Dedicated

לע"כ ולע"נ ר' אברהם דוב ב"ר יצחק מנוח הכהן והענגראו זל'

ONAAH & MEKACH TAOS

Sponsored by

F Frankel Rubin Klein, Attorneys at Law
 Mayer S. Klein, Managing Partner
 Solving serious business problems. בע"ה

TZEDAKAH & MA'ASER I

Dedicated by the Yorucha Chabura at Khal Zichron Moshe Dov - Far Rockaway, NY
 in honor of their Mara D'asra and Rosh Chabura Rav Aaron Eliezer Stein Shlit'a
 בכבוד ר' שמעון ברוך הייט ומשוחחו עמו"ש

TZEDAKAH & MA'ASER II

Dedicated by the Yorucha Chabura at

in honor of their
Rosh Chabura
הרב מיכאל אלילעס שליט"א
Morristown, NY

**SHEMITAH
& PRUZBUL**

Dedicated

לע"נ ר' אברהם נחמן ב"ר זאב ולפסון זצ"ל

**LOANS, GUARANTORS,
& BANKRUPTCY**

Dedicated by the Yorucha Chabura at Lido Beach, NY in honor of their Rosh Chabura, Rabbi Yakov Lowinger

RIBBIS FUNDAMENTALS

This volume has been sponsored by

STEINMETZ | LLC
ATTORNEYS AT LAW

לייב'רטי Steinmetz & Chaya Klein
ולג'ני פרידמן ענבר בר מרטר עורך ע"ה

RIBBIS IN COMMERCE

לע"נ ר' שלמה בן ר' אביגדור משה זל'
 האשאה מלכה בת ר' משה ע"ה | ר' יצחק יעקב בן ר' אליהו זל'
 האשאה רבקה בת ר' גבריאל חיים ע"ה

Dedicated by Mr. and Mrs. Avigdor Fried

**PROFESSIONAL ADVICE AND
MALPRACTICE**

Dedication available

**BROKERAGE AND LASHON
HARAH IN BUSINESS**

Sponsored by Mordechai & Chaya Klein

**YICHUD AND
GENDER-RELATED ISSUES**

Dedication available

**AVODAH ZARAH AND ISSUREI
HANA'AH**

Dedication available

HILCHOS AVODAH ZARA

Sugya Introduction

Concepts that will be discussed in this series of shiurim

In this series, we will be delving into the prohibitions involved with doing business or other interactions with a house of *avodah zara*, which for our purposes usually relates to Christian churches.

As an introduction, it is important to know that the Poskim - including the Taz, Shach and Rav Moshe Feinstein- consistently refer to having any sort of interaction or business with churches as “*mechu’ar hadavar*”, a completely inappropriate thing for Jewish people to be involved with. Even when such business may be permitted according to the letter of the law, the proper *hashkafa* is to stay away from anything related to houses of *avodah zara*. Having any connection to such places will not create any *kovod shomayim*, and is, in fact, the opposite of increasing *kovod shomayim*.

As far as the technical halachos go, we will discuss four possible prohibitions that apply when interacting with houses of *avodah zara*.

First, there is a general prohibition of entering a church. We will discuss the scope of this prohibition and see if it applies at all times or only when services are being held; if it applies only to the actual building or to the yard and parking lot as well; as well as other

pertinent topics.

Also relevant, is the prohibition of “*lifnei iver*”. One is not allowed to do something that causes someone else to transgress any prohibition. While this usually pertains only to a fellow Jew, *avodah zara* is one of the exceptions. Non-Jews are also not allowed to worship idols, and a Jew is not allowed to do anything that enables them to do so. We will discuss how this pertains to a Jew who comes to own a property that contains a church on the premises. Is he permitted to rent the church out to non-Jews, or would this be a transgression of *lifnei iver*?

Third, it is prohibited to provide any benefit to a house of *avodah zara*. We will discuss if this means that it is forbidden to buy merchandise that a church group is selling, and thereby provide them with money from the sale, as well as if it is forbidden to rent a property for them that they lease out for revenue for their activities.

Finally, it is forbidden to do any work that builds or beautifies a church. This may include installing decorative light fixtures, carpeting, or anything that makes a church look nice. We will discuss the origin of this prohibition and how and when it applies.

QUESTIONS ON Avodah Zara

Below are some practical scenarios that will apply to the material

1

What is the general approach a Jewish person should have about doing business with houses of *avodah zara*?

2

We all know that a Jew shouldn't enter a house of *avodah zara*. But what if he is going in for a reason unrelated to religion, such as to meet someone there? Is that also prohibited?

4

Is one allowed to provide professional services – such as legal or accounting services – for a church?

3

In cases where it would be forbidden to rent to a house of *avodah zara*, would it be permitted to purchase a multiunit property that has an existing church already in it?

Join BHD and receive a 3-5 minute video post derived from the current Yorucha topic.

JOIN “BUSINESS HALACHA DAILY” TODAY!

*For answers to these questions, and for more Q&A topics like these, visit baishavaad.org/daily
To sign up to the Business Halacha Daily WhatsApp group messages ☎ 732.232.1412*

חלק ג'

קניין או שכירות מעכו"ם:
איסור מהנה לע"ז

תוכן העניינים

- אדר איסור מהנה ודין נתינת נדבות לע"ז 56
- השתמשות במרחב או גינה השיכת לעכו"ם 62
- תשלום שכירות לבית ע"ז או לקוחות מהם קרקע 64
- למכור בזול לצורכי ע"ז 70

For the Halacha Shiur on Hilchos Avodah Zara Part III, see pages 72-73

Digitized by srujanika@gmail.com

הניאל

וְכֵן וְכַאֲשֶׁר בָּרָךְ יְהוָה בְּרָא שׂוֹמֵן

תמים סמל מטעם דוחם
ר' מולך וממרגה (כ' קד' ז)
קמי גס לרעת צעדיין
בצ'ם מומס דלע' ניטרא
ו. ויל' עשה סולג למאן
គופטס יי' נא נפערת
רבע פ' כל הטעון
נ' ו' ו' ו' ד' ד' (יעמ'ו) ו' ו'
ונגד פוקן דינמ' לי'
אליליאן דבי יוסי
תאנ' תביש' ק'. טום מה' ז'

תלמוד בבלי <עוז והדר> – כח עבודה זרה תלמוד בבלי עמוד מס 104הו^ט בפס ע"י **תבנית אוצר החכמה**

One who shares an adjoining wall with a place of worship and it collapsed, is forbidden to rebuild it because this would be building a house of Avoda Zara. Instead, he should build his wall four cubits within his own property and fill the interim space with something that makes it unusable for the worshipers. *We see here that one may not build a place of worship, and one is also forbidden to give them any free benefit, such as the empty space next to his wall.*

ההיא לכהות ממשות עם בית עבודה זהה ונפל אסור לבנותו, אלא צריך ליכנס לתוך של ולבנתו. ומ"מ צריך ליזהר שלא יהיה אותה העבודה זהה ע"י שכונס לתוך שלו, אלא צריך להזמין המקומות ההיא להיות בבית הכסא וקדומה. מבואר שיש אסור לבנות בית ע", וגם אסור להיות "מהנה" לשל

oses a city that hosts Avoda Zara and has stores that are ornamentals [which served as a sign that they would give their proceeds as a tax to the Avoda Zara], and the Mishnah may not buy anything from those stores. According to Reish Lakish agrees that one may not benefit Avoda Zara in this case, where there is a certain amount of indignity associated with the tax as the Gemara later explains. *Clearly, it is forbidden to donate money or goods to benefit an Avoda Zara.*

פרק אידיהן לפני: פרצופות

ממנתק זמני לה מה ליעיל לדוקו: **הבולע** נמא מודר
ההם או חמץ. ולו"ג **בכרכרות פ'** (א) היל מומין (ד"ז מ"ב):

יבינו חננאל

ח' ש' מינון גנץ מירקן
לקייטו ר' ש'

עבודה זורה דק' יב: ג', Tosfos ד"ה אבל עיר שיש בה ע' והוא בה חנויות מעוטרות, אמרו הכהנים שאסור לקנות מהם. והדע ר' אסור בשיל המש שם נוננים, מפני אייסו לקלש מודה שיש אסור להונת ע' ר' רוק ומכובא בהמשך הסוגיא. ולפ', ליתן נדבה

(ב) ואף אם יגיהו לו המכבים בו. כן כמו שטולו [עמ' ס' ככ']. וכגמלה [פס' יג, ח] לימת בלבון זה, רצ' נמן הומריין יוס שעוזמת מכובדים ממנה צו מה המכם מכליין וחותמיין כל מי שטולו עטלה ווינית גראטה לו לנצח עוזמת כוכביהם ייימנו לו ה'ת המכם והס נלו ה'ת ייימנו לו ה'ת המכם, יסודי שטומן'ה ס' מש' יעטה, ייימ' נמנ'ה וננה, נל' ייימ' נמנ'ה מסנה. ופליך ר'ק"י [ד"ה ט' נגא] נמנ'ה וננה מן קരים כל שעתם כל שעתלה, ועל נמנ'ה מנקה פלייך [ד"ה מגא] טנותן המכם, וכנתנו שטופות [ד"ה ייימ'] על כל פלייך גס' גזמנ'ה וננה גס' כן שמנית לו המכם וננה, לינו נקלעה וננה מעוזמת כוכביהם ייון שאמונת צלע, עכל'ו. ועל כן מימה על שטולו שכם' נמנ'ה וננה שמנית המכם, צלע קלעת ר'ק"י ומוקפות. ומוי'ת ו'ל [צ"מ ט' ד"ה ומ' צ'] ס' ה'ריך על זה. ולענ'ן'ל נטל'ה לדוקה נחומו עניין שיקע גגמליה כל מי שיניים הטעלה ייימנו לו המכם, נמנ'ה צלע'ינו נליך נפוך

ממס שינימו לו במכם רק מעולם סוח פולך נעל מכם, וזה מטענה הוויתם שפנויין שמשות כבוד עוזרת כוכביס סוח עזקה, וזה גונך דעתם ועזה צפכיל רגמת המכם, על כן כתבו כתוקפות טפייל טהניינו וננה רגמת המכם כיוון שבלו סוח נפל ועכסיין אין לך לחייבך לא טואה על זה, וזה דומה למה שכתב רמב"ה סימן ק"ז

הו רודר השלט **מחוזות פרוידמאן** עמוד מס 299 יד יי'ז ה'ק'ב קאנן, יוסף בו אפרים הודהפס ע"י תכנת אווצר החכמה

One may not buy goods from a merchant who pays a portion of his proceeds as a tax to Avoda Zara. If the tax is given to the priests and not to the actual Avoda Zara, then it would be permitted. Rema adds that nowadays one can assume that the sellers in a regular marketplace are not giving such a tax to benefit Avoda Zara. Note that in these cases, the Avoda Zara is a full beneficiary of the Jew's money without giving anything in return. Whereas, if one were to buy something from the Avoda Zara itself, even if the Avoda Zara is making a profit, this may not be considered giving them a benefit because they are giving a product in return.

ה דבבָּל ענין בו. ומפִילוּ חַלְמָה צְיוֹס קְמֵיל, פְּלִישָׁה [קְמֵית] ו'צְמֵת'
[אפס ד"ה ומ"ס וכלה]: ו אֲבָל בְּשֶׁדֶרֶךְ בו'. וְהַלְמָד הַלְמָד גְּדָרִים
מִתְחָא [קְמֵית] מְעִיר: ז הַזְּוֹכִים לְיִרְיד בּו'. כִּמְצָבָה סְמוּול [עֲמֹוד צְמֵת]
צְבָס סְלָרְמָה ס [אפס פ"ה קְמֵין ה] דְּמַפִּילוּ צְיוֹס מַגָּשָׂה, מְסֻסָּה דְּלָלָמָה
לְמַמְכָם לִשְׁאָה חַלְמָה בְּלִידָה, וְסָוכָה
לִשְׁאָה דְּכָר הַמְּגֹזָה. וּכְמַבְּהִילָּה [אפס]
ה, ה ד"ה ומ"ט לְסִינְיוּ דְּקָוְקָה
גְּדָרִים שְׁמָרִיךְ לְסָס לְעַמְנוּ, חַלְמָה
לְהַצְמָלָה בְּהַן לְמַה, דְּגָנָה מִלְּרָוֶם לְמַה
מְקָלִי דְּכָר הַמְּגֹזָה, וּמְגִימָּו ב"י [אפס]
ד"ה ומ"ט וְדָרְלִיכָּה מִתְחָא [קְמֵות ד].
מִיְמָוָה כֵּל זֶה מִדיְנָה, הַכְּלָל הַמִּלְגָנָה
הַכְּלָל שְׁרִי כְּמָטוֹזָה בְּלִיהָה [אפס]
וּמְוֹלָה [אפס] וְתְּהָלָר פּוֹקְדִּים לְלָמָה
עוֹגְדִּי עֲזָדוֹת הַלְּיָלִים קָן וְנְדָלְעִיל
סְפָרְמִיעָן קְמָמָה וְלְקָמָן סְעִיף ד'
[גְּנָגָה], וְכֵן כִּמְבָבָה סְפָרְמִיעָן
וּב [אפס ד"ה ומ"ט וְגַמְדִילָה] דְּגַלְגָּלָה
הַיְן מְסֻסָּה נְסָס דְּכָר וּנוֹגָה סִימָל
חַלְמָה בְּלִידָה צְיוֹס מִידָּס וּמִפְּלִיטָה
נוֹמָנִיס מִכְמָה נְכוּמָלִיכָה:
ח אָסָור. סְקָלִי נְגָה סְמִנְמָתָה לו'

המכם, טול [עמדו עצם] וככל"ז [פסג, ג' ד"ה מיל']. ופסק הק"מ [פסג ד"ה ולכידין] דכיינו דוקה בימידיס, הצל נטעותים מילוט נכל הלס
בזאתו לין צוה להסנה, הצל הלס לין מנינו המכם הצל כהמני
ענלה דלהלטו לכבוד ענודת היליטים הפללו מינין נכל הלס הוסנו,
ע"ט סהמלהין. ועיין נעל פימן קמ"ג [סעיף ג']:

ושׁוּעָר דְּבַר שִׁירָה סִמְקָן שִׁירָה גֶּדֶל
 אֲסֹר לְקֹנְתָּה אֵיזָה דָּבָר מִירְאִיד אֵם הַמִּנְגָּנִים מִכָּס לְאַלְמִילִים. אֲבָל אֶם המכס הַזָּה רַק בְּשִׁבְיָל
 הַכְּהָנִים שֶׁלָּהָם, מַתָּה וְכָתֵב הַרְמָא"א שְׁבָזְמָן הַזָּה סָתָם יְרִיד אַינוֹ לְעַבוֹדָה זָרָה. וְכֵן מִירִי בְּכָה"ג
 שְׁנוּתָם מִכָּס לְאַלְמִילִים וְאוֹן בֵּית הַעֲלָמָה"ז נָטוֹת לְשִׁירָל כְּלָום בְּעַד מְשֻׁתָּחוֹן. אֲבָל יְלִיל עַמָּה דָּדוּי בְּמַיִּם
 שְׁוֹרָאָה לְלֹנְצָה יְמִינָה דְּבַר רְבָבָק עַיְלָה אַשְׁמָנוֹן. בְּאָמָת שְׁנָת בְּהֵגָוָה קְרָבָה

ט. יוציאכם ליום המלחאה. וכגוןימו סמכם ליחיד להזכיר מקרים שנגננו נחלתו מדצרי קב"ה [פס] לדגני כסולכת סנהת סמכםليس סמלת, וע"ז: יונזר פשות לאלהה בו". כתם קב"ה בקונולק מהלון [עמוי אגן] דלאס הומל להלווה צלו' המקו, וע"ז: יא או שידייע בו". כתם מסליק'ק סולרכ קב"ה^{טו}

ענין ה' לודקה סיכום ציון מכם כל ישראל נעצמת מיללים, וכך כי סיכום כסא מכם מקדש ונה קיינו קווינס ממנו שום דבר לעצמתה מיללים והמלך אף קם שר וממל שמעות כסא דוד יומן לעצמתה שלילים וממנס לנו קומיפו על כסא דודים עצילן כן לפניו יומל ממנה שמי פולען מלך, מומל, סורי לוי יהו מלך מclinנו כל יטלהן הלא מלך כל נציר מלך האמכם צהוב, וע"ז נתרינות: ייב שאנו אומרים אליכם מבר. להט לנו כן מה לו לנו לאפס: יג עט גוי בז'. סחין לנו מועלן זמכל כס מלילים, מועל נסוף כסמעון]. חכל היה כס כס מוכן כס כס מלילים היה הפטור, כדלעדי סימן קמם' 7' [עמ' ה' לדמי מלילים ציד שעוד כוכביס מכך מסממן הלא היה כן ידו שמכלה תלג נקנות גדרמיה הלא מהלה. וכן כמהן כדליסה [מהות כ']. תלג כהענרת

כל כוֹפְּגִיס מִתְהָלֵס, עַכְ"ג, סְגִמְקָץ
כִּסְיָמִן קָמָמֶד [אֲסָס]:

עומס פול דיווינט**[ב]** מומל שדעתו לטעמו
דא ולה ליין סממעות צלו, מוספנות עזוזה
שמה מעומם ויקם קמיס על ידי דבר מה:

ר' ז': ב' מקום כ' אбел'כו.תוספות
ה הנג' אбел' מותרכו. גمرا שם [לג, א]
ל' ס'ק יג':
ל' י"ז א': ב' [סנייף ב] אַלְאָ ישב. רמב"ם
תבב' ב' 2, 2.

רים הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה.

(ד) וסתם יריד וכו'. נלהה לי פצוט טהין כללן וזה גמוקס צבב ממקבץ עוגדי כוכבים הרצף והומלים צבב מומליים לנו עונומיים, צוז ודמי צבב מיל פות ומקור נחתת ולמה עמלה צבב: (ה) ואוד בשוט דאזהונה. בטוו שמוד אגן בחובן למליה שענין,

וְסֹלֶת מִימָה הַמְלֵי מוֹתֵר כְּלָמֵן לְעִזּוֹדָה הַלְּלִילִים סָלוּ מַדְהָמָר
לְסָנוּ צָלוּ, וַיְפַא עֲזָה רַמְ"ה צָלָם
הַעֲמִיק סָמֵי מִגְּמָת צָלוּ, וְכֵן כָּמַזְבֵּחַ
מוֹמַח וְזָלַע [בְּצָבָא] סָס דְּסָס וְשָׁוָה] דִּישָׁ
לְמַהְוָק מִגְּמָת צָלוּ צָנוּוּ. וּכְמוֹצֵא
צְדַלְּיִיסָּה [חוּם דַּמְלָמָן נִירָה] דְּמַלְלָן
צָכוּן דְּמוּטָל לִימָן לְעַמְּיִיס קְמָס
כְּסָסָס מַזְוִין עַל קְפָתְמִיס, וְהַנְּזָרָן
גַּלְּרִיכָּן צְהַמָּר לוּ צָנוּן לוּ צְבִיל
הַלְּלִילִים חַיִס צָלוּ: (ו) שָׁאָנוּ
אַזְוֹרִים אַלְיָזִים מִכְּרָב. מַדְּזִילָן
סָס, וְלִי דְבַר הַמְּרָמֵר סִיחָה לוּ
לְמַכְלִיכָוּ לוּ. הַגְּלָל עַזְּבָד כּוֹכְבִּים,
לִימָר מִידָּי הַמְּלִינִית מַכְלָס:

אפסובָה: [בגנְבָה] (טו^ט) נֶכֶל מִזְבֵּחַ וְלִפְנֵי יְהֹוָה נִשְׁתַּחֲווּ בְּפָנָיו (*). אפסובָה אֲלִילִים מִכֶּר וּמִרְמָר אֲלִילִים בְּקָרָב.

סימן כב

התרחק מדרדר אלילם ושלא לשחות בפניה. וגו' ב' שיעיפם:

⁶ [א] מצוה להחרחך מרדך אלילים ארבע אמות:

ג ישב לו קוין ברגלו בפני אלילים או נתפزو לו מעות לפניה לא ישוח להפир הquoiz וליטול המעות **א** ^{מפני} **(א)** שנראה במשתוחה לה **ב** ^{אללא}

ב' סוף פרט ב: [שנראה במשתוחה זה]. מעין סמווקן לפמי עוזודה ולס לנו יםחה וימתה ומיתלו ימי מלחמה יהי לנו דמי, היל ניטח טהנתנו מעוזודה ויתלו ימי מלחמה יהי לנו דמי, מומל צדעתו למן לערענישים: פציג ה [אסור לישא וליתן עמו]. וצגנו מומל: בסוף עבודה ולס נטעו מלטט טמבל צויס ידווע לנו קוי נסנא מעוזודה ולס ליין טכטמען דלאן, מוקפות עוזודה וכוס דר גיג עט [ל' עיינ]. ולעיל נטמבל טטס ומירנו לאסרגלן מהד טס, קידן ג':

[יב] **בַּיאֹר הַגָּא** [שׁו"ז ל']^ט קְחֵה נִבְדֵּל בָּיו^י. גַּמְרָא שֵׁם ב': [יג] **סְפִיחָה ד'** אֶם הַמֶּלֶךְ בָּו' **הַגָּא** וּסְפִיחָה רְרִידָה בָּו'. הַרְאָא שֵׁם פָּא' סְפִיחָן י' וְהַמְּדִינָה נָהָגָה הַיְּתִירָא כ'ו', וְכֵן הִם דְּבָרֵי הַשְׁטוּר (סְפִיחָן עֲמֹדוֹת שְׁכָנָה), וְהַמְּחַבֵּר כָּתֵב אֶם הַמֶּלֶךְ כ'ו', שְׁבָמְקוּמוֹ לְאַחֲרָה מִסְתְּמָא קָגָן [א] **סְפִיחָה א'** מִצְוָה ב'ו^י, עֲבוֹדָה זָהָה י' ז' א': [ב] **סְפִיחָה ב'** אַלְאָא יְשָׁבָן, רַמְבָ'ם כ' בָּנָן. וּבָאוֹר הַגּוֹלָה **אותה נ'** טְעה וְצִין טוֹר בְּשֵׁם רַב הַאי, וְלִתְאָ, שְׁמָה שְׁכָתֵב הַבְּשָׂרָבָר שְׁמָן, גַּבְגַּבְגָּבָר בְּאֶבֶן שְׁמָרָה בְּאֶבֶן לְבָשָׂר לְבָשָׂר, וְגַם בְּאֶבֶן שְׁמָרָה בְּאֶבֶן.

הנתקן עירך השלם מחדורת פריעדמאו עמדו מס 300 ד' זייד הא (קיב- קינח) קארו, יוסוף בן אפרים הודפס ע"י תכנת אוצר החכמים

ביבליה

דרישה

(ד) היה לעובודה ורדה גינה או מרדח וכמו. משנה בפרק רבי יeshmuel דף נ' ע"א (ופרך כל הצלמים דף מד ע"ב) עבדה וזה שיש לה גינה או מרדח והגין מלה שלא בוטה ואין נגן מנה בבודה היה שלה ושל אחרים מן בטובה של אל בוטה ובמما אמר אבי בטובה כבודה כומרים שא' בטובה של אל בוטה כמו מאל' בוטה עובירה דריש' אכן דמתני לא אסיפה היה שלה ושל אחרים מן הנגן מה בטובה של אל בוטה אבל בא' בוטה היה שלן והגין ממן ארואה כלומר ומאי בטובה בוטה בוטה ובורות של אל בוטה אל בוטה כומרים מאן דמתני לא אסיפה כל שכן אין איש מאן דמתני לה ארואה כל אליאס אין אליאס ארום הדחה פאל' בוטה כומרים נמי דיש' דמי רומי רומי' בסוף' ק' הילהת בעודה וכבר נון הו' עט לממה באכלא ארומם בהדה הדרה פאל' בוטה מירום וכבר נון הו' עט לממה

ג) ותמהני טובא דזה הדין הוא ברייה ערכאה בפרק השולחן (גיטין מ') המוכר ביהם בידי דמי אסורים וכו', וגם הומכ'ם בפ"ט מהע"ז הי"ג כתוב ממש בכררי האורתופת חמי (שנמצא) בדורותם ב' אמר (ח):

טבר **ג'בונו שירית דבורה** - מ י'ו'ד ק'יב - ספ"ב יעקב בן אשר (בעל הטוריים) עמוד מס 393 הגדת צי' תבנית איניאר החגגה

The Tur cites both the opinion of Rashi and the opinion of Tosafos. Drisha explains that Rashi considers paying for their services to be giving them a benefit, whereas Tosafos do not consider a fair trade to be a benefit.

benefit, whereas losafos do not consider a fair trade to be a benefit. Drisha asks according to the opinion of Rashi, how is one able to buy items from the Avoda Zara, as we find elsewhere that one is permitted to buy candles and other paraphernalia from them?

פישלום ושבירותם לבוגות י"י, או להגנות מהתגברות

ליריד של עכו"ם שנוטן מכם לאילול ולא קיבול מהע"ז אויה הנא
ע"ב בדרישה אות ד' שהקשה קושיא יסודית על שיטת רשות',
דבר מביתה ע"ככל, והוא לדעת רשות', יש בו איסור מהנה, ומינה
על פשיטה רחבי היקף מ-2' וכו' אמר שרברבו הרברט א"

פרק י

ט"א כן מוגר ווילטס לדבצ'יל פישלבל נפוי עגמו קירק נגרום דמילגט נטעם זמנס ומוטס כי סלי פירוט רכינו מס: (ש"ז)
 ט"ב בוטובה. כמו י"ג (בג'ורי פול) דוקה צלע אשטס נאין מונגה צלע נוועה אַלְּטָה שֶׁ מִתְּחַלֵּן לִימַד קָטוֹן לְהַלְלוֹנָה נָאָה ע"ז' סמאַהוּ חַוּסָה מִלְּקָמָן פִּינְגְּשָׂעָה (ה'ה) גַּעַגְּמָמָה דע מלן (המג'ן): (ט) ורבינו תם פירש וכור אַבְּבָא צשאיינו מהזיך זחט טובבה מותר אַעֲזָפָ שְׁנוֹתָן זָהָם שָׁבָר. טענע דלון קקדס לאענודה ולס מהמא שמלואים לא מעט ליטין למסחריס טולע דע שקריג' פְּנַיְשָׁו גַּמְלָרָה: (ע) ורק דמי לְרַיְיד שְׁלַזְגִּי זְרַחְבָּן וכור שאמוד זְרַחְבָּן מִבְּבָב. כ"מ"ז

דָּרִישָׁה

וועל מה שכתב רבינו שאסור ליהנוט מהם בטוביה יש לדוקך מאין שהוא דכתוב ורבינו עליל סימן קל"ט (וליה): דאמ כבוי מומבורן הרי הэн בטליין ומאי מודר ליבען מײַהו הא מהנין הcumוראים ואפער לומר שהנורא היי חול מתחלה ורק שהדיליקן לפני עבדה זורה מהן נוי לעכדרה זורה והוואיל ומוכן מבטל נוין שרוי אבל ייָה מורתן השוקצה מהחללה לשם וה ליטן שכון לכםירס גומזא תניינ שכוּן [ה] וְאֵדמִי לִירִיד שֶׁל גּוּם וּבּוּ. האי ולא דמי ליריד וכוי כתבו התוספות

חדשוני יהדות

בכך קווואקי ווימונקי כ"ס נגמר ופירע רצ"י טפס כל נומות גנוזיס נומוטן נומטן מליט נומטמנס נונגן וסיו נומלן חומס נומוס מס פט"ג:

טור <מכון שירות דבורה> - ח (יוז' קיב - קפב) יעקב בן אשר (בעל הטורים) עמוד מס 150 **זהודפס ע"י תכנת אוצר החכמה**

יורה דעתה קמג הלוות עבודה זורה בית חדש רצה בית יוסף

דרכן

בפרק כל הצלמים דף מ"ד (עב ר' הנין) בפסק רביינו שם באותנו פסק פירוש רשי"ש ומכל מקום מודכתבו ורבינו אפרים יש"י ייל שסבירו לה שודוק לפירוש רש"י צורן לתרוץ דלא דמי לאלו לפירוש רביינו חם הדברים אינם מעלים ולא מורדים בגינה ומרוחץ שאזין זה נקרא מהנה כיון שיש לו הנהנה נגד הדברים בפירות או ברחיצאה משא"כ ביריד שניתני מעתה לעברונה וזה שלא דמי המקה אבל לפירוש רשי"ש שרבנן שסבירו הרבה מלהתכו לוגו גיאורו אוניבר זעירם רחיבת אמור רבנן וריבר זעירם וכו'.

חדשני יהדות

הגהות והערות

ב- בדרכו פברד ושלגוניי בגירמאן אבל האידנא שאינו:

טור <מכנו שירות דיבורית> – ח' יי'ד קיב- קבב> יעקב בו אשר (בעל הטורייט) עמוד מס 113&תובע ע"י תביעת אויגר ה彷ממה

זך מט ע"ב) דהכה בר' א"שior. נלה נ"ל "רכבת חולשוו דקומה פליג' מגול מהסוי פליגון (צעלן) [אנטו] דען" די מערות נולקוו כי כלל הנג' צונז'יס מודה רצ' חולשוו דלן מאי פליגון דלן נולקמתן מון ומוג ל' מוש שטחה מושה ממו' קרי סוח' קוווט' ופליג' ר' חולשוו ("ממו' ז"ח" ג' מומט' פליגון" שטלהן ון צווע' הולט'ן ולן לאקסטה דאלט פטוקון נ"ז דמוניג' פליגון נ"ז נולס וו' גולד'ן פטוק'ן צ'כ'ה כרכ' יומי' וו' גולד'ן גולד'ן מומ' וו' דע' ז' צ'כ'ה לפלקיטין קלאה כרכ' חולשוו אלו צו' גולד'ן גולד'ן פטוק'ן נולגה כרכ' חולשוו דמאניג' פליגון נ'ל' נוליג' צ'פ' עירובינה מונט'ס קלח'ן וו' פטוק'ה דאלט קלח'ן וו' גולד'

לבי ישמעאל אומר פרק רביעי

שְׁוִי שֵׁם
[ב] וכן כמוה נמות' ויל' וכל אקלורי קלוּה הָן מאממן צ' לע"ז וגיטע ג'ן הווכל צ' צ'מו' אלל נטערו ג'ון פאלר ג'ון דאנדרסן קלבינט ג'ון מילר ג'ון פונטלי ג'ון פונטלי ג'ון מילר צ' צ'

חדרושי אנשי שם

קובץ מפרשיות

מודכי ע"ז רמו תמהד
 כתוב בשם אבי העוזי שבסתם קניית דברם מעכו"ם ליכא איסור מהנה אף לדעת ר"ש, דודק א' מරחץ וכדומה אסורה כיון שהוא הנאה נסفة שהישראל נוטן להע'ז בינו שיש מקום לכל מי שנזונה להתרחץ, משא"ב כלנות מום נרוח של שעיה וכדומה, אם לא כונה ירושאל יש הרבה יבב"מ יבנולות לזרות ובר"ה אין זו איסור מוגבל לדרבנן הרגשות גבאיות.

The Avi HaEzri differentiates between different forms of patronizing Avoda Zara: if one is paying for a service that can be used by any amount of customers, e.g. a bathhouse, then each customer is an added benefit. Whereas, for consumable goods and materials that are only sold once, if the Jew won't buy it someone else will, so this is not considered to be giving them a benefit. *This would answer the question of the Drisha.*

ביבליוגרפיה

ד' ינואר

Shulchan Aruch rules like the opinion of Rashi that one may only use the services of an Avoda Zara if he can do so for free. Rema cites the lenient opinion of Tosafos, however Shach and Taz seem to rule stringently like Rashi. To answer the question of the Drisha, Taz suggests that selling candles and the like is not the regular business of the Avoda Zara, therefore it isn't considered a benefit. As opposed to using their bathhouse or garden which are intended to provide a steady income for the Avoda Zara, utilizing them would be considered a benefit.

וש"ע יורה דעה סימן קמג סעיף ג', ט' ז' סק"ה, ש' סק"ז
המחבר פסק כדעת ר"ש, והרמ"א הביא את דעת ר"ת. ובת"ז וש"ך ממשע שנקטו לחומרא
כדעת ר"ש.¹ עוד כתוב הט"ז לתרץ א"ת קושית הדרישה, שמקיון השערו"² מוכר את הנרטה
וכומרה רקה באקראי אין כוונתו לבנות נורטה להרהורם, און בויה איסור מהנה, משא"ב מרוחץ
שנעשה להכנסה תמידית שתהיינה מעות לצרכי הע"ז, בויה איסור ממשום מהנה. ויל"ע אם זהה
ג' בכוונת הדרישה.
היעצא מהן³, הרוצה לשכורו דירה או חנות מחכמתה השicketת לביה ע"ג, לדעת הט"ז והדרישה
כיוון ששמשה לטרצ'ה הרכבתה התמידית של הבית ע"ז א"סאו ממשום מהנה. אך לפיה המודרמי אם יש
עכ"ו⁴ שМОונן לשלטם עליון מ"מ, און בויה איסור מהנה. [ולכארוה אם משלט הישראל שכיר יותר
מה מה שכאע"מ מוכן לשלטם עליון, בכח ג' שיש אסדור לכו"ע].
וכן בכח ג' שמשיחו הויש בדין לטובות בית ע"ז והם מוכרים את הבניין כדי להרהור בו, וישראל
דרצה לknונתו, לדעת הט"ז לארוחה יש להתר שאין זו הרויה התמידי של הבית ע"ג, משא"ב
לדעתי המודרמי אם הישראל משליט יותר מה מה שכאע"מ מוכן לשלטם, נראה שאין להחמיר.

שנה: אפריל בוטובה בר. ו-ופלו ימו לאס בכיר ליון סוכן נטענדיין: שופי **אספוד לוי-** הדמן. כי צבי מגדילו נוקחין מוה בגוינן לנוונן קהן על פי כס מספקון נעל עזודה ולס מומיה, סכרי לום ליזו יקומו הס כללן, כן נעלקה לי סטלה סקמם רוע בטומקסין:

ב' א' ג' ה' ז'

בכל מקום דאמרין מאן דמניגו כי: [ח] ואמ אין כי. בוה אף לישנא בתרא מורה, מהה שכחוב שם כל שכן ארישא: [ט] [הנץ] שי' אמר רב כי עין תוספותה שם מ"ד ב' ד"ה הנה נין כי: [ז] [סיגר] ז' הילין כי בעי' ח' הנזיות כו' [סיגר] ז' גבאים וכו'. תוספותה שם פ"ז להבה א[א] וירושלמי שם פ"ד הלכה ג' הביאו תוספותה בסוף פרה דיה הנל' (סיק ט): [יא] [עפי' הגה] והם קונים וכו'. כן פריש הטור העמוד רצוי). ועיין בר"ן ונש. סדר. א. דברו ראשון שהאריך בפירוש הרישומי (הניל' ונתקשה מאר שם: [יב] [עפי' הגה] ובן בבאנו וכו'. שם

דעתם. אבל הוא מטעם דברתי דכיון דודאי יבנו את הבים ואת הטרקלין והחצר לא נשב מהנה להע"ז במה שהוא בונה, אף דaicא הנהה לוכרים ולשאר המתעסקים שלא יצטרכו לטורות יותר להשיג פועל אחר הוא רק הנהה להאנשים שליכא איסור. והרי' שאסור לנו מצד מהנה אלא הוא איטור אחר מסברא כדכתבו התוס' וכי הוא סברא להתר לבנות עטפון מוקם שיקיטרו עליו במחתה לעכ"ם, והסבירו הא מדרוזין שבמוקם שכבשו ישראל אפילו בחו"ל בארץencia מצוחה לעקו"ע ולשרש אחריה ובאי' צרי' גם לרווח אחריה עד שנאכד אותה מכל אי' כדאיתא ברמב"ם רפי' מעי' ואפסק כן גם בש"ע סימן קמי' סע' י"ד, אין שישיה מותר לבנות אף במקום שתחת יד העכו"ם, ורש"י ודעמייה לא סברא סברא זו אלא במקום שהוא תחת יד העכו"ם שליכא טוב אבוד הע"ז אין לאסור אף לבנות כבעלדי היה ג"כ בניו של אמן, ורק לעשות את הע"ז עצמה אסור מלוא דעשיות פסל שאסור אף לאחרים כדאיתא ברמב"ם פ"ג ה"ט ואסור לעשות אף התשミニון לעי', ותשミニיש תשミニון לא נאסר, ומצד מהנה ליכא איסור ממש שלא מהנה כלל כדילעיל.

ועיין בט"ז סימן קמי' סק"ד שכטב שהבי' בספרו בדוח' בביבא בשם "א"ח דלהר"י" שאסור לבנות בית לע"ז אם מכר ביתו ברצון לאיל דמיו אסורי, ומשמע שלרש"י שמותר לבנות ליכא דין וזה מטעם האיסור למכור כמו שליכא איסור לבנות, והוא מטעם שכחתי דיליכא איסור מהנה לע"ז כיון שודאי יקנו או יבנו הע"ז לא הווי מלאנה להע"ז אלא להאנשים המתעסקים שהוא לא נאסר.

והט"ז שותלה דין בדוח' ב בשם הא"ח במלחוקת רש"י והר"י הוא כתוב בפ"ט הר"ג ממש כלשונו הא"ח המוכר בינו לעכ"ם דמיו אסורי בהנחה, אלא לא הווים במלחוקתם בבניין הטרקלין והחצר, וגם בא"ח לא הווים שזהו להר"י דוקא. אבל הוא דין אחר מהברייתא שאיתא בגיטין דף מ"ד המכור בינו לעכו"ם דמיו אסורי, ופרש"י דאייריו במכור בינו בא"י לעכו"ם שעובר על כל חתנים ונסחו רבנן לאסורי דמיו, והרמב"ם מפרש דהוא בכל מקום דאייריו במכור בינו לעי', וזהו ג"כ רק מטעם כמה כמפורט בוגם שהוא עני נכס כהה דהמכור עבדו לעכו"ם דקנסו אותו לפדורו ולשררו שהוא רק קנס מדרבנן דאייריו שם. ומה שנקנחו במכור בינו יותר מבוגנה בית לע"ז שג התירו לכתלה לבנות דכלוארה אין טעם לחלק בינו בונה למוכר כדמשמע מט"ז, גנערך לומר דאייריו במכור בינו לע"ז לא להניא שם הcliffe אל ליבוד את הבית עצמה בשווה קנסותה, אבל במכור בינו רק להניא שם הcliffe עצמה לשווה קנסותה, כמו שלא קנסו לבונת. וגם יש

donechshel להתלמד מדיוזו יש לומר שאף הרמב"ם לא יפלוג עלייהו בונה ודלא כהשלמת חיים. עכ"פ דברי השלמת חיים חמוהין ואני רואה בונה איסור כדילעיל, והגני יידין,

משה פינשטיין

תורת משה

סימן לד באיסור מהנה לע"ז

ליתר עיון

חמשה עשר בטיבת תשכ"ח
מע"כ יידי הרה"ג מהר"ר לניאור דוד ואלט שלית"א הגאב"ד סן פאולו בברזיל.

הנה בדבר אחד שיש לו מגרש בשופחות עם נכרי שבונים עליהם דירות וכוכרים לפונסה והקונים הם רובם נכרים, וזה גרם שהוכרים פנו אליו להרשותם להם להשתמש בהמגרש באיזה פעם לתפללה לע"ז שלחם שלא במבנה אם מותר לו להרשות, והנידון מצד מגה להע"ז, וגם מצד גנבה בונה בעי' שתהאupo הרבה נכרים יתפרנס יותר מஸרו וירבו קונים על הדירות שבונת.

הנה בע"ז דף י"ג סובר ר' יהנן שמהנה אסור, ולר"ת בתוס' שם אף לר"י אסור היכא שאינו מבוה הע"ז בימה שמהנה עי' ז, אבל נוראה דמהנה לע"ז נחשב כגו ה함 שמשלם מכח שמאספה והרי יעתן אוו קשיטים להע"ז או יתקנו הבניין וכדומה, וכןו הא דנפל כותלו שהיה סמוך לעכו"ם שכונס לתוכו שלו ד' אמות דאותן הר' אמרת צrisk ליעשות באופן שלא יהיה לע"ז כדאיתא בדף מ"ז והתוס' בדף י"ג כתבו שהוא מצד איסור מהנה, שהוא מאחר שביתה הע"ז הוא במקומות זה הרי כל ריווח שבטמוך לויה יהנה להע"ז, אבל בסעובי הע"ז צריכים לבנות בימה להע"ז שבודאי יבנו באיזה כיקום אוין להחדר את מי שמכור להם מקום לבנות הבית שהוא מהנה להע"ז, דהא להע"ז אין חלק באיזה מקום יבנו ונמצא שלא ההנה להע"ז כלום, וכן שמהנה להנקרים המתעסקים בהבנין שלא יצטרכו לטrhoich יותר הוא מהנה להאנשים שאינו אסור אף שם גלחים וכוכרים כדאיתא בתוס' ריש ע"ז בס"ט ר' אלחנן, ואיפסק ברמ"א סוף סימן קמי' ט, רק שלא יוזל מההנה שאפסר לו להציג עבורה קרענו.

ועיין בע"ז דף ט"ז שליגי רבי' והר"י בתוס' במשמעות תשミニיש ע"ז דהוא לבנות המקום שמקירבינו עלי הובחים לע"ז שלרש"י מותר ולהר"י אסור, והבאים הטור בסימן קמי' ג' כתוב שם והרמב"ם פ"ט מע"ז הי' א שמתיר לבנות הטרקלין והחצר שמעמידין שם הcliffe סובר ברש"י, ולכאורה איך שיר' להתייר לבנות נהי שהואה תשミニיש דתנטש ממה הוא מהנה שאור, דמי' שמחלמי מכם והרווחת מקום שאסור אף שאיןם גם תשミニיש

אגרות משה - 1 (או"ח ד, יו"ד ג) פינשטיין, משה בן דוד עמוד מס' 269 ההפחס עי' תכנת אוצר החכמה

Further Iyun: Rav Moshe discusses several aspects of the prohibition of benefiting Avoda Zara. He mentions that one who sells goods or property may not give it to them at a discount as this would be considered a benefit.

יתר עיון: אגרות משה יורה דעתה ח'ג סימן לד
ע"ש כמה הידושים בענין מהנה ומהנה לעובדה ורה, ותוק דבריו כתוב שהמכור היפכים או קרען לע"ז אסור לו ליתן להם החוללה שעי' מהנה אוטם.

של העיר,adam היה משליכין שכר אסור לו להרשות הבלא שכר שוה יהיה מתנה, ואף שעדייף מכוס שחררי הוא רק גורם שהנו משללים שבכח'ג לענין אישור נהנה כתבו התוס' בדף יג' ד"ה ינוח שלא נاصر, מ"מ לענין מהנה יש להחמיר מטעם דהרי נמצא שמהנהו בהרשות נשנתן לו להשתמש במגרשו, וכדמץינו לענין מודר הנהנה שאסור כה'ג בנדרים דף לד' במקום שנוטלון שכר להסביר אבודה ועוד שם בדף ל"ז במקום שנוטלון שכר על המקרא ללמד בנוי ובדף ל"ט לבקרו כשהוא חולה במקום שנוטלון שכר על הישיבה שאסור לבקרו יושב כשאינו נוטל ממנו השכר עי"ש.

ומצד אישור נהנה בזה שיתפרנס ע"י שנתאספו הרבה נכרים עי"ז שיש לו בתים למכור, לא מצינו שאסר נהנה כוה שאינו מעוניין הע"ז כהה דנהנה מריח תקרובת עכו"ם שאימת בגמ' שם, והרי בעירותינו ביוראף היה רוב פרנסת היהודים מהשוקים והירידים שבאו הנכרים בסביבה לעבוד הע"ז שלהם כדיוד ויה פשט להזכיר אחרי שהתרו הקדרמוניים אישור דברי איידיהן בזה'ז מיטס איבאה ועוד טעמים עיאתא בתוס' וברא"ש ריש' ע"ז, ואפסק כן גם ב"צ"ע סימן קמ"ח סע"י ב' ואם היה אישור נהנה לא היה שיקר להתרי להרוחה מהם כימי השוקים והירידים שנטאפו בסביבה ימי איידן לעבוד הע"ז, אלא ודאי שוה איינו נהנה שאסור.

"ומ"כ כתורה שאولي יש להתרי מצד שותף הנכרי, נראה adam כל אחד מהם יכול להרשות לפוי שותפותם בעצמו בלבד רשות מחייב לאות שיטמש בהמגרש איזה ימים הוא טעם נכוון להתרי דהרי העכו"ם שותפו ייס לו ג'ב' כמות זה ואני יכול למתחות בו, אבל אם אין רשות כל אחד מהם להרשות בעצמו ליאכ היתר זה, אלא רק יותר מטעם הראיין שכחתי.

ומ"כ כתורה מהא דסנהדרין דף ס"ד במרקளיט שגמ' הנוטל אכן מלפני המרקளיט אסור וחיבר משום דrhoואה להברחתה שביק' ברבי' מפנה מקום לווקים דריש' למולך כזו לכל ע"ז דמיות מקום היה אסור בדיון זה, פ"ז טעם והוא דין רק במרקளיט משום שהיתה נעבדת גם בסולוק אבנים כמספריש בפרק' הרמב"ם שכח לפי שבינני הדרכיהם הוא ג'ב' וכן ג'ב' הרע"ב, ובrror טעם לרשי' הוא כן וכונת רשי' הוא רק ליתן טעם דאי' שבעבודתו הוא בכיוון והסולוק הא אינו בכיוון ולכך מוקם שהוא בזון. ולא שיקר זה בע"ז אחר, מקום לווקים שהוא בזון. ולא שיקר זה בע"ז אחר, אלא שאסור מרווח מקום בכל ע"ז מצד מהנה כדכתבו התוס' בדף יג' וככלעליל, שהוא אישור בעלמא ולא אישור חמור דעבודה לע"ז וכ"ט שליכא חיבר מיתה וא"כ מפורש דלא שיקר להא במרקளיט חיבר גם הנוטלה.

דידון,

משה פינשטיין

להתיר לכתחלה למכור ולא שיקר כלל לכנס במקומות שמותר למכור לנכרים והוא בחו"ל וסוריה ומשום ולא תביא תועבה אל ביתך ליכא במכירה כדאיתא בדף ט"ז, ולהרמב"ם לא קנסו אף בא"ז דלא קנסו בשביל אישור לא תחנן מאחר דלא מפרש הסוגיא מצד אישור לא תחנן, אלא במכור הבית לע"ז עצמה קנסו בין הארץ בין בחו"ל, וכן מוכרין לומר דהוא רק כשמייר הבית לעבוד הבית עצמה דאסרו למכור להה שלכן קנסונו שלא ליהנות מהדים, וכיוון שהוא ממש קנס ניהא מה שלא מחק דיהו מותרין הדברים כשהקדימו לו קודם שעבדוה צמלהק הראב"ד דלענין קנס ליכא נ"מ דבכל אופן קנסו, והרבא"ד פlige על דין זה ואני סובר שקסנו אלא הוא מדינה מאחר שהבית נעשה ע"ז הרי הרים הם חילפי ע"ז שלכן הוא דוקא בנגנו הדברים אחר שעבדוה ובחקדיינו הדברים קודם שעבדוה אין לאסור, והבריתא דגיטין שהוא ממש קנס ציריך לומר שמכריש קר"ז שהוא בא"ז וקסנו על שעבר שלא דלא תחנן.

אבל קיטה מהא adam בנה שכרו מותר אף הכיפה עצמה שאסור לבנות ולא קנסו לאisor דמיון, ואף כניעבר ועי"ז עצמה גני שכרו מותר לרוב השיטות וגם להרמב"ם כמספריש בדבריו בפ"ז היה ולא קנסו אף מדרבנן. וצריך לומר דווקא מצד החומר האיסור דעתנית פסל ואף בגין הכיפה שהיא מיטמייני עכו"ם חינוך לאינשי ולא שכיה שיעברו ע"ז, אבל לכוכר לא חינוך לאינשי ויש להוציא שכיה שכיה שיעברו קנסו לאisor דמיון, וכדמץיכע בגיטין שם דלא שכיה לאובני הוא טעם שלא לכנס, וכן אף שקסנו במכור ביתו הוא מיטס שעכ"פ שכיה קצת, אבל לבנות הכיפה ולעיצתה ע"ז עצמה שלא שכיה לא קנסו. ועיין ברש"ט גיטין שם צמ"כ שמספריש דגם להרמב"ם הוא דוקא במכור בית בא"ז כיטום שעבר על לא תחנן, אבל כמספריש לתנכרי שקסנו עיטה אותו ע"ז כיטום adam לא עיטה ע"ז היו קנסין אותו לחזור ולקנותו והוכחה לפרש דעתךאו העכו"ם לע"ז שנאסר בהנאה ולא שיקר ביהזר ויקנהה אבל א"א לפרש כן לתנכרי הרמב"ם נקט דין זה בפ"ט ואם בסביבה לא תחנן היה לו למינקת הדין בפ"י שיטם איורי הרמב"ם בדין לא תחנן. וגם אף בעשאו הנכרי לע"ז לא מתרץ קושית הרש"ט דעדין מ"ט לא יקנסונו לחזור ולקנותו אף שאסור בהנאה ויצטרך לשורפו. וכך ציריך לפריש' כדעליל.

ולכן בזובדא זו אם הוא חק ע"ז שלחים לעשות אייה תפלה ועובדה פעם בשנה באיזה מגרש בחוץ,DOI יש להם מקומות לעשות וזה כמו שעשו מכבר בכל שנה, ונמצא שלהע"ז אין מהנה כלום ורק שאולי לפני הכותרים נקל יותר במקומות וה שתוא הנהנה רק להכותרים שהוא לא נاصر. אבל הוא דוקא באם מקומות האחרים נמי היה להם ללא שכר כמו יערם וקוריפות

Halachos of Avodah Zara: Part III Shiur

ISSUR MEHANE: BUYING OR RENTING FROM AVODAH ZARA

By Rav Yosef Kushner

A TRANSCRIPTION OF THE YORUCHA CURRICULUM WEEKLY SHIUR VIDEO

GIVING BENEFIT TO AVODAH ZARA:

We explained in Part 1 of this series that it is forbidden to enter an actual house of *avodah zara*, such as a Christian church. What if the church owns another property, not located on the same site as the church, that they rent out in order to earn revenue for their activities? Is it permitted for a Jew to rent this property?

The Gemara in Avodah Zara (12B) relates that it was common for stores that were affiliated with certain houses of worship to decorate their premises in a certain way in order to identify themselves. In such stores, a tithe of all the proceeds from sales was given to the house of *avodah zara*. The Gemara says that a Jew may not purchase goods in such a store, as a portion of the money he pays would go to idol worship and it is forbidden to provide benefit to *avodah zara*. Rav Yochanan explains the reasoning behind this halacha by saying that if it is forbidden to benefit from *avodah zara* (as we discussed in Part 2 of this series), it is certainly forbidden to give benefit to *avodah zara*.

It could be said that the case in our question is not the same as the case in the Gemara. In the Gemara's case, the *avodah zara* is only receiving benefit, while providing nothing. The tithe is given to the idol, and the house of *avodah zara* offers nothing in return. This is definitely a benefit for *avodah zara*. In our case, a transaction is made. The church provides a property for the renter to use, and he, in turn, pays rent. The renter is not making a donation to *avodah zara*; rather, he is simply making a fair trade with them.

A similar case to the one in question is discussed in the Mishnah (Avodah Zara 51B). It is stated there that if a house of *avodah zara* owns a bathhouse, a Jew is permitted to enter and use the bathhouse, as long as he is not doing so with "tova" goodness to the *avodah zara*. Rashi explains this to mean that if admission is free, the Jew may enter; however, if a fee is charged that goes to the *avodah zara*, it is forbidden to enter. We see that Rashi is of the opinion that even in the case of a transaction, where the Jew is getting something for his payment, it is forbidden to provide benefit to *avodah zara*.

Tosafos (ibid 44B) disagree with Rashi and understand the Gemara to be saying that the Jew may use the bathhouse even if admission is charged. The only time it is forbidden is if he is required to "give tova" meaning recognition to the *avodah zara* such as by publicly praising it in exchange for use of the facility.

The Drisha (Yoreh Deah 153:3) clearly states that Tosafos disagree with Rashi because he is of the opinion that a transaction that benefits both sides is not the type of benefit that is prohibited to give to *avodah zara*.

The Poskim disagree about how we rule on this matter. The Shulchan Aruch (153) rules like Rashi, but the Rema rules like Tosafos. The Taz and Shach also rule like Rashi and forbid a Jew from renting a property that belongs to a house of *avodah zara*.

BUYING FROM A HOUSE OF AVODAH ZARA:

We've seen how according to Rashi's opinion, it is forbidden to rent a property from a house of *avodah zara*. One might assume that buying a property from them would be the same. Purchasing is also a form of transaction, and it would seem that according to Rashi it would be considered providing benefit to *avodah zara* and it should be forbidden.

However, we do find a clear halacha that says that one may buy merchandise from a house of *avodah zara*. It is stated (Yoreh Deah 139:9) that if a house of worship uses candles as part of its service and has some overstock, a Jew may purchase these candles. This leads us to ask why this wouldn't constitute a forbidden form of providing benefit for *avodah zara*?

The Taz answers this question by explaining that a house of *avodah zara* is not in the business of selling candles. The halacha is talking about a chance occurrence where they had an excess of candles and decided to sell them this one time. He says that it is only forbidden to provide business for *avodah zara* when engaging in such business is their common form of revenue – such as the case where the *avodah zara* owns a bathhouse that is used for profit, or it rents out a house regularly. In a fluke case, where they happen to sell candles one time, purchasing them would not be considered benefitting the *avodah zara* and would be permitted.

Accordingly, renting a house from a church would be prohibited if this house is regularly rented out to provide revenue for the church. There was a story a few years ago in a city where the Jewish community was growing and the local Catholic community was simultaneously shrinking. Since the Catholic school had closed down, they offered to rent the space it had previously occupied to a Jewish school. If this rent money would be used to fund church activities, such a rental would be highly problematic.

THE MORDECHAI'S APPROACH:

The Mordechai answers the question of the candles differently. He explains that the amount of revenue a bathhouse can generate is basically unlimited. If a few people use it, the church will make a little money. If many people use it, they will make a lot of money. Accordingly, every person who uses the facility is providing them with additional money and thereby giving them more benefit. That is why it is forbidden to pay to use the bathhouse for pay, as anyone who does so is benefitting the *avodah zara*.

On the other hand, the potential for profit from selling candles is limited. They can only be sold once. If a Jewish buyer wouldn't purchase them, the church would sell them to someone else and make the same amount of profit. Therefore, a Jew who buys the candles is not considered to be providing benefit for the church, as the church would make the same amount of money no matter who buys the candles.

According to this explanation, it could be argued that a Jew may rent a property from a church if he can assume that if he wouldn't rent it, someone else would. Because the church would make the same profit no matter who rents their property, the Jew who rents it would not be considered to be benefiting them.

Even according to the Mordechai, however, the specific question of the Jewish school renting from the Catholic school may still be problematic, as it is questionable whether the Catholic school would be able to find an alternate renter who would pay as much and be as interested in the property as the Jewish school.

There have been stories in frum neighborhoods where Christian people passed away and left all of their assets, including their homes, to the church. The church sells such homes and uses the proceeds for its religious activities. Would a Jew be permitted to purchase such a home?

It would seem that this would hinge upon the *machlokes* between the Taz and the Mordechai. According to the Taz, it is permitted to engage in a transaction with a house of *avodah zara* as long as this type of deal is not their regular form of earning revenue. Since the church is not in the business of selling homes and only does so on the rare occasion when someone leaves them one in a will, it would seem that it would be permitted to purchase a house from them.

According to the Mordechai, however, it is only permitted to purchase items from a house of *avodah zara* if they could find another buyer in any case. In some frum neighborhoods, only Jews are willing to pay very high prices for homes; therefore, purchasing from a church could be considered providing them with benefit.

BUYING A CHURCH:

What if a church itself goes up for sale?

If the church was owned by a private individual or group who is simply going to keep the money for itself, there would be no problem in buying it.

If it is owned by the general Catholic church, which will use the proceeds for religious activities, we again can say that this would hinge on the disagreement between the Taz and Mordechai.

According to the Taz, it could be argued that the church is not in the business of selling old churches and only does so on rare occasions, which would mean that it is permitted to buy one from them. Whereas according to the Mordechai, he only permits purchasing items from a house of *avodah zara* in instances where they could sell to anyone. If the church could only be sold at a high price to Jews and the non-Jews would only pay less, it would be forbidden to buy it.

*To watch the video or listen to the shiur given by the Dayan, visit: www.baishavaad.org/yorucha-topics
Or signup to receive them via whatsapp: ☎ 732.232.1412*

Core Curriculum

(subject to change)

PART I Business Halacha Fundamentals

Elul 5780

- Dina D'malchusa Dina- 2*
 - › Obligation to Adhere to Civil Law
 - › How Civil Law Impacts Agreements Between Two Parties
- Common Business Practice & Minhag Mevatel Halacha - 2
 - › What Constitutes a Minhag
 - › How Minhag Impacts Employment, Tenancy, Partnerships and Real Estate Deals etc.

Tishrei 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Business and Employment on Chol Hamoed

PART II Setting Up A Kosher Business

Winter 5781

- Introduction to Choshen Mishpat & Business Halacha -1

- Gezel - 3
- Gezel Akum, Ta'os and Mate' Akum -2
- Geneivas Da'as - 1
- Acceptable Marketing - 1
- Halachic Considerations of Corporate Gifting - 1
- Halachos of Employment -4
 - › Backing Out
 - › Where Backing Out Causes a Loss
 - › Working Pro Bono and Hiring Jewish
 - › Obligations of Employer and Employee
- Halachic Deals and Documents - 4
 - › Understanding Asmachta
 - › Agreements and Kinyan Devarim
 - › The Halachic "Agreement Validation" Clause
 - › Non-Competes and Non-Circumvent Agreements
- Partnerships & Corporations - 4
 - › Structuring
 - › Legal Entities and Trusts
 - › Management
 - › Divisions of Profits and Losses

Nissan 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Corporate Chametz - The Issues and the Solutions
- Isurei Hana'ah

PART III Maintaining A Kosher Business

Summer 5781 - Commitments & Kinyanim

- Hasagas Gevul & Competition - 4
 - › Ani Hamehapech
 - › Ma'arufiya
- Kinyanim Expounded - 4
 - › Mechusar Amana
 - › Mi Shepara
 - › Situmta and Kinyanim of the Marketplace
- Ona'ah - 2
- Mekach Ta'os- 3

Summer Break 5781 (Special Edition)

- Tzedaka and Maaser - 8

Tishrei 5782 (Yom Tov Edition)

- Pruzbul and other Shemitah Topics

Winter 5782 - 1st Semester

- Loans and Guarantees - 2
- Collections and Bankruptcy- 2
- Ribbis Fundamentals - 3
- Heter Iska - 1
- Ribbis by way of Commerce -4

Winter 5782 - 2nd Semester

- Gerama, Garmi, Professional Advice & Malpractice- 4
- Lashon Harah in Business - 2
- Yichud and Gender Related Practices in the Marketplace -4

Nissan 5782 (Yom Tov Edition)

- Avodah Zara and Business - 4

Summer 5782 - When Things Don't Go As Expected:

- Bais Din - 4
- Din and Lifnim Mishuras Hadin - 2
- Arka'os - 2
- Quitting, Firing, and Severance - 2
- Partnership Dissolution - 2
- Shabbos & Commerce - 8

Summer Break 5782 (Special Edition)

- Shabbos & Commerce - 8

PART IV Industry-Specific & In-Depth Supplemental Tracks

Choshen Mishpat Supplemental Track

- More In-Depth and Intricate Learning of Previous Topics
- Nizkei Shecheinim
- Mazik, Garmi, and Halachic Torts
- Hashavas Aveida
- Mitzva of Lending
- Yerusha and Trusts
- Trustees and Executors
- Shomrim and Fiduciaries
- Shluchim and Agents
- Harsha'a and Power of Attorney
- The Shibuda D'Reb Nosson Law
- Hefker, Pruzbul, and Other Choshen Mishpat Topics

Real Estate Track:

- General Real Estate
- Bar Metzra
- Acquisitions and Ani Hamehapech
- Lo Sachmod
- Brokerage
- Landlord/Tenant
- Zoning Laws
- Rent Control and Evictions
- Fix and Flip
- Administrations and Boards

HealthCare Track:

- Shabbos and Yom Tov
- The Kosher Kitchen and Lifnei Iver
- Foodservice Arrangements
- Partnerships and Ownership Structure
- Ancillary Businesses
- Finance and Ribbis
- Nursing and Housekeeping
- The Halachic Home; Eruv, Mezuza, Tevilas Keilim, and Medication
- Compliance and Fiduciary
- Hiring and Poaching
- Avodah Zara and Chukas Hagoyim Issues
- End of Life and Other Medical Matters

Finance and Ribbis Track:

- Introduction: Understanding Ribbis
- Ribbis of Non Jews and Mumar
- Foreign Currencies & Commodities: Se'ah Bes'eah Applications
- Corporate Lending & Borrowing
- Credit Unions - Ownership in Ribbis Entities
- Credit Unions: Paying Ribbis by Court Order
- Pesika: Deposits & Price Guarantees
- Tarsha- Paying for Credit & Early Bird Specials
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Non Jew's Loan
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Ribbis Loan
- Differentiating Between Expenses & Interest: Defining the Two
- Ribbis in Partnerships
- Ribbis in Contracts - Capital Calls and Late Fees
- Deal Syndication & the Real Estate Process From Negotiation to Closing
- Ribbis as a Knas: Fines & Penalties
- Purchasing Tax Liens and Mortgage Bundles
- Using a Purchased Item When the Sale was Reversed
- Selling Conditional on Reversing the Sale
- Ribbis Responsibilities of Lawyers, Brokers, and Witnesses
- Review of Ribbis Fundamentals
- Hard Money Loans & Heter Iska - Kulo Pikadon; Chatzi Milve
- Heter Iska- The Approach of Reb Moshe Feinstein
- Heter Iska Klali and Loans Specified to be Al Pi Heter Iska
- Ribbis Mukdemes - Ribbis MeUcheres
- Ribbis Devarim
- Defining Ribbis: Gifts, Favours and Charitable Donations

CURRENT YORUCHA CHABUROS

BAL HARBOUR, FL

R' Yakov Tzvi Blejer
Rabbi Zelig Privalsky

BALTIMORE

Khal Ahavas Yisroel Tzemach
Tzedek
Rabbi Dovid Heber
Rabbi Mordechai Shuchatowitz
Rabbi Shaul Elchonon Sofer

BELLE HARBOR, NY

Congregation Bais Yehuda
R' Dovid Semel

BOSTON

Congregation Chai Odom
Rav Dovid Moskovitz

BROOKLYN

Bais Aharon (Felder's)
Rabbi Heshy Wolf

Beis Hamedrash Of Flatbush
Rabbi Tzvi Yaakov Zolty
Rabbi Moshe Arieff

Flatbush Park Jewish Center
Rabbi Eli Moskovitz
Rabbi Yisroel Perelson

Magen Avraham
Rabbi Duvi Bensoissan
Rabbi Eliezer Elbaz

Yad Yosef Torah Center
Rabbi Eddie Kassin

CATSKILL REGION

Tamarack Hills - Ellenville
Rav Dovid Grossman

CHICAGO

Agudas Yisroel of
West Rogers Park
Rabbi Moshe Scheinberg

Shaarei Tzedek Mishkan Yair
Rabbi Reuven Gross
Rabbi Yishai Broner

CINCINNATI

Cincinnati Community Kollel
Rav Meir Minster

CLEVELAND

Beis Doniel
Rabbi Dovid Aron Gross

DALLAS

Congregation Toras Chaim
Rabbi Yaakov Rich

DETROIT

Lakewood Kollel
Rabbi Boruch Miller
R' Eli Blumenkehl

FAIRLAWN

Rabbi David Pardo

FAR ROCKAWAY

Khal Zichron Moshe Dov
Rabbi Ahron Stein

SULITZER BAIT MEDRASH

Rabbi Avrohom Hartman

GATESHEAD, UK

Rabbi Dov Oppenheimer

GIBRALTAR

Massias Hall
Rabbi Rafi Bitan

JACKSON

Khal East Veterans
Rabbi Baruch Issac

HOUSTON

Meyerland Minyan
Rabbi Menachem Bressler
Rabbi Shea Lazanga

LAKEWOOD

Bais HaVaad
Rav Dovid Grossman

Bais Medrash Ohev Yisroel

Dayan Shmuel Honigwachs
Reb Shaya Ellinson

Bais Medrash of Chestnut

Rabbi Yosef Greenfeld

Bernath and Rosenberg

Rav Baruch Fried
R' Yossi Schuck
R' Yehoshua Wolf

Bitbean

Rabbi Aryeh Caplan
R' Ephraim Arnstein

Clearstream Chabura

Rabbi Yosef Fund
R' Yitzzy Rosenbaum

Kehal Nachlas Yaakov

Rabbi Mayer Boruch Turin
R' Moshe Netzer

Kehillas Heartstone

Rabbi Zecharia Wiesenfeld
Rabbi Avrohom Ellman

MADISON EXECUTIVE OFFICES

Rabbi Daniel Dombroff

Minyan Avreichim Sefaradi
Rav Ariel Ovadia

LAWRENCE

Greater Five Towns
Chaburah
(In Formation)

Yeshiva Gedolah Ateres Yaakov
Rabbi Yisroel Gold

LOS ANGELES

Bait Aaron Torah
Outreach Center
Rabbi Moshe Nourollah
R' Avraham Hirshberg

Kollel of LA
Rabbi Zalmen Frager

LIDO BEACH

Lido Beach Synagogue
Reb Yakov Lowinger

MARGATE

Young Isreal of Margate NJ
Rabbi Yankey Orimland

MINNEAPOLIS

Minneapolis Kollel
Rabbi Maeier Kutoff
Rabbi Binyomin Stoll

Yeshiva of Minneapolis
Rabbi Binyomin Stoll

MONSEY

Brisker Kollel
Rabbi Michael Illes

Congregation Torah Ufila
Rabbi Moshe Langer

Haverstraw Community

Chabura
Rabbi Tzvi Rubin

Khal Chaye Avraham

Rav Yecheskel Spitzer
Rabbi Eli Moskovitz

Monsey Night Kollel

Rabbi Yisroel Sapirstein
Reb Shimon Marlin

Zichron Yakov

Rabbi Yehuda Russack
R' Simcha Levi

NEW HAVEN

Kollel of New Haven
Rabbi Menachem Prescott

PASSAIC

Rabbi Yaakov Pascal

PHILADELPHIA

Philadelphia Community Kollel
Rabbi Yosef Prupas
Rabbi Yaakov Baum

QUEENS

Congregation Ohr
Bechor Halevi
Rabbi Chaim Schwartz

RIVERDALE

Riverdale Kollel
Rabbi Michael Ghermezian

ST. LOUIS

St. Louis Chabura
Rabbi Eliyahu Chaim Goldstone
Reb Yaakov Klein

STATEN ISLAND

Kehilas Niles
Rabbi Dovid Waldman

TORONTO

Kollel Ohel Yom Tov
Rabbi Chesky Weiss

THORNHILL

Ateres Mordechai
Thornhill Kollel
Rabbi Yosef Rothbart

Kollel Ohr Yosef
Rabbi Eli Kohanano

WATERBURY

Yeshiva Ateres Shmuel
Rabbi Bernstein

WEST HEMPSTEAD

Beis Medrash of
West Hempstead
Rabbi Dov Greer

Young Israel of W. Hempstead

Reb David Felt
Reb Aaron Gershonowitz

WOODMERE

Aish Kodesh
Rabbi Yoni Levin

Kehillas Bnai Hayeshivos

Rabbi Shmuel Witkin

TO CREATE OR JOIN CHABURA CONTACT US

732.232.1412

888.485.VAAD(8223) #302

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

WEEKLY DEDICATIONS & SAREI ELEF

Mr. & Mrs. Michael Abramson - Los Angeles, CA

R' & Mrs. Chaim Gross - Lakewood, NJ

R' & Mrs. Saadia Zakarin - Monsey, NY

R' & Mrs. Yudi Hertzberg - Monsey, NY

R' & Mrs. Avrohom Kohn - Jackson, NJ

Rav & Mrs. Yechiel Becher - Monsey, NY

R' & Mrs. Yossi Wexler - Lido Beach, NY

R' & Mrs. Michael Reiser - Brooklyn, NY

Mr. & Mrs. David Yitzchaki - W. Hempstead, NY

R' & Mrs. Ephraim Ostreicher - Far Rockaway, NY

R' & Mrs. Yaakov Klein - St. Louis, MO

R' & Mrs. Ari Schwartz - Monsey, NY

Mr. & Mrs. Tzvi Meltzer - Kew Gardens, NY

R' & Mrs. Refoel Rockowsky - Monsey, NY

R' & Mrs. Yossi Bauman - Lido Beach, NY

Mr. & Mrs. Steve Milstein - Lido Beach, NY

R' & Mrs. Shimshon Bienstock - Los Angeles, CA

R' & Mrs. Dovid Bloom - Far Rockaway, NY

לכובת זיווג הונן בקרוב
אסתר שיינדל בת שלומית | ברכה אסתר בת דינה

R' & Mrs. Tzvi Rieder - Monsey, NY

R' & Mrs. Ahron Wolfson - Monsey, NY

R' & Mrs. Shumy Reichman, Brooklyn, NY

R' & Mrs. Avi Steinberg - Lido Beach, NY

Mr. & Mrs. Alex Berkovitch - Lido Beach, NY

SPONSOR YORUCHA

& help disseminate this relevant
and engaging platform **for free**

TO THOUSANDS WORLDWIDE!

- Become a Yorucha Founder \$25,000
- Dedicate a Month of Yorucha \$18,000
- Dedicate a Ma'areh Mekomos Booklet \$12,000
- Yorucha Corporate Sponsorship \$10,000
- Ma'areh Mekomos Booklet Distribution \$5,000
- Single Topic Corporate Sponsorship \$2,500
- Sponsor a Week of Yorucha \$1,800
- Sarei Elef \$1,000

JOIN THE YORUCHA INITIATIVE!

888.485.VAAD(8223) #303

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

3 WAYS TO JOIN:

AS AN INDIVIDUAL

Join the national Yorucha chabura together!

Tap into the physical or digital resources via hard copies, web, email and/or whatsapp.

Connect with Bais HaVaad Dayanim and Poskim for any questions you may have, as well as arranging study sessions with a Dayan, setting up a chavrusa, and more.

AS A COMMUNITY

Set up or join a community or shul chabura

Reach out to organize a choshen mishpat chabura in your own shul.

AS A BUSINESS

Set up a Board Room Bais Medrash in your business

Mincha Learning In just 5 minutes a day, before or after Mincha, you can learn short, practical and insightful Business Halachos.

Weekly Lunch & Learn Join a deeper dive into the background of the halachos by understanding the sugya behind the halachos as well.